

Projekt

z dnia 28 maja 2021 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W KOSZALINIE**

z dnia 2021 r.

w sprawie przyjęcia Programu Usług Społecznych

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713, poz. 1378) oraz art. 4 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1818), Rada Miejska w Koszalinie uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program Usług Społecznych realizowany w ramach projektu "Centrum Usług Społecznych Koszalin", współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Koszalina.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Jan Kuriata

Centrum Usług Społecznych w Koszalinie

Program Usług Społecznych

realizowany w ramach Projektu “Centrum Usług Społecznych Koszalin”,
współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020.

**Fundusze
Europejskie**
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Spis treści

DEFINICJE.....	4
NAZWA I CEL PROGRAMU	5
OKRES REALIZACJI PROGRAMU	6
POTRZEBY UZASADNIAJĄCE REALIZACJĘ PROGRAMU	6
CHARAKTERYSTYKA OSÓB OBJĘTYCH PROGRAMEM	9
USŁUGI SPOŁECZNE REALIZOWANE W RAMACH PROGRAMU USŁUG SPOŁECZNYCH	12
WARUNKI I TRYB KWALIFIKOWANIA OSÓB ZAINTERESOWANYCH DO KORZYSTANIA Z USŁUG SPOŁECZNYCH OKREŚLONYCH W PROGRAMIE	17
OPŁATY I ULGI ZA USŁUGI SPOŁECZNE	18
DANE OSOBOWE NIEZBĘDNE DO ZAKWALIFIKOWANIA OSÓB ZAINTERESOWANYCH DO KORZYSTANIA Z USŁUG SPOŁECZNYCH OKREŚLONYCH W PROGRAMIE.....	18
ORGANIZACJA PROGRAMU USŁUG SPOŁECZNYCH I ETAPY JEGO REALIZACJI	19
SPOSÓB MONITOROWANIA I OCENY PROGRAMU USŁUG SPOŁECZNYCH ORAZ MIERNIKI JEGO REALIZACJI	21
BUDŻET PROGRAMU ORAZ ŹRÓDŁA JEGO FINANSOWANIA.....	22

DEFINICJE

Usługi społeczne – usługi w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych.

Mieszkaniec Koszalina – osoba zamieszkująca na terenie Miasta Koszalin.

Osoba korzystająca z usług społecznych – osoba spełniająca kryteria i warunki kwalifikowania, określone w Programie usług społecznych i której przyznano prawo do skorzystania z ww. usług.

Wnioskodawca – osoba składająca wniosek o zakwalifikowanie do korzystania z usług społecznych (np. osoba, która będzie korzystała z usług, przedstawiciel ustawowy, opiekun faktyczny).

Osoba z niepełnosprawnością – osoba posiadająca orzeczenie o niepełnosprawności, wydawane na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych albo orzeczenie równoważne oraz dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności.

Osoba niesamodzielną – osoba, u której stwierdzono konieczność okresowej lub stałej opieki lub/i pomocy innych osób w zakresie odżywiania, przemieszczania się, pielęgnacji ciała, higieny osobistej i otoczenia oraz prowadzenia gospodarstwa domowego z powodu naruszenia sprawności organizmu.

Opiekun faktyczny - opiekun osoby niesamodzielną lub osoby z niepełnosprawnością sprawujący okresową lub stałą opiekę nad osobą niesamodzielną lub z niepełnosprawnością.

Zakres usług – działania wynikające z zakresu określonego w art. 2 ustawy z dnia z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych, zgodnie z zapisami Statutu Centrum Usług Społecznych tj. działania z zakresu: wspierania rodziny, wspierania osób niepełnosprawnych, promocji i ochrony zdrowia.

Zakres interwencji EFS – zakres działania obejmujący obszary wymienione w Regulaminie konkursu „Wsparcie tworzenia centrum usług społecznych i rozwój dostarczanych przez nie usług” (nr POWER.02.08.00-IP.03-00-001/20), tj. usługi z zakresu: wsparcia rodziny i pieczy zastępczej, wsparcia osób z niepełnosprawnościami, osób starszych i osób w kryzysie bezdomności, opieki nad dziećmi do lat 3, aktywizacji zawodowej, mieszkalnictwa społecznego, chronionego i wspomaganego, reintegracji społeczno-zawodowej, usług zdrowotnych, opiekuńczych, a także wsparcia opiekunów faktycznych.

NAZWA I CEL PROGRAMU

Nazwa Programu: „Program Usług Społecznych”

Cel:

Zwiększenie dostępu do zintegrowanych usług społecznych, odpowiadających na potrzeby społeczności lokalnej.

Celem głównym Programu Usług Społecznych jest zwiększenie dostępu do kompleksowej oferty usług społecznych, odpowiadających na zdiagnozowane potrzeby mieszkańców Gminy Miasta Koszalin, poprzez:

- 1) organizowanie wsparcia usługowego na poziomie lokalnym, w sposób kompleksowy, spersonalizowany, zintegrowany, uwzględniający koordynację międzysektorową i międzyinstytucjonalną oraz zdiagnozowane potrzeby mieszkańców;
- 2) realizację usług społecznych w sposób odpowiadający potrzebom poszczególnych mieszkańców, rodzin, środowisk.

Sposób, tryb oraz zasady tworzenia i realizacji Programu Usług Społecznych określa *ustawa z dnia 19 lipca 2019 o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych*.

Podstawą do opracowywania Programu Usług Społecznych jest przygotowana przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koszalinie (który zostanie przekształcony 1 lipca 2021 roku w Centrum Usług Społecznych w Koszalinie) i konsultowana z mieszkańcami oraz reprezentującymi ich organizacjami – „Diagnoza potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych”. Tym samym, usługi społeczne określone w Programie Usług Społecznych stanowią faktyczną odpowiedź na potrzeby społeczności lokalnej.

Realizatorem Programu Usług Społecznych w Koszalinie będzie Centrum Usług Społecznych w Koszalinie, natomiast wykonawcami usług społecznych mogą być m.in.:

- 1) inna niż urząd gminy jednostka organizacyjna gminy, w tym centrum,
- 2) organizacja pozarządowa lub podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2019 r. poz. 688 i 1570), wyłoniony na podstawie tej ustawy.

Zadania wykonywane przez Centrum realizowane będą w myśl zasady powszechności, podmiotowości, kompleksowości, współpracy, pomocniczości oraz wzmacniania więzi społecznych.

Program Usług Społecznych zostanie udostępniony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta Koszalin oraz na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Centrum Usług Społecznych w Koszalinie.

OKRES REALIZACJI PROGRAMU

Program Usług Społecznych w Gminie Miasto Koszalin będzie realizowany w okresie **od 01.08.2021r. do 30.09.2023r.** w ramach Projektu *"Centrum Usług Społecznych Koszalin"*, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020.

Gmina Miasto Koszalin zobowiązuje się do kontynuacji działań w zakresie utrzymania oferty usług społecznych w okresie 3 lat od zakończenia ww. projektu tj. do 30.09.2026r. Liczba miejsc świadczenia usług społecznych ulegnie zmniejszeniu w okresie trwałości tylko wtedy, gdy będzie to wynikało z analizy potrzeb mieszkańców.

POTRZEBY UZASADNIAJĄCE REALIZACJĘ PROGRAMU

Opis potrzeb dokonany został w oparciu o przeprowadzoną w Gminie Miasto Koszalin diagnozę potrzeb i potencjału lokalnej społeczności w zakresie usług społecznych. W badaniach wzięło udział 669 mieszkańców Miasta oraz 30 przedstawicieli instytucji i organizacji pozarządowych świadczących usługi społeczne. Wśród mieszkańców zastosowano metodę ilościową (badania ankietowe), natomiast wśród pracowników instytucjonalnych jakościową (zogniskowane wywiady grupowe). W ramach przeprowadzonych badań wykorzystano również analizę danych zastanych (Desk Research). Realizacja badań umożliwiła rozpoznanie potrzeb mieszkańców Miasta oraz zidentyfikowanie grup mieszkańców, które powinny zostać objęte wsparciem w ramach usług społecznych.

Na tej podstawie opracowano katalog usług społecznych, który będzie świadczony dla koszalińskiej społeczności lokalnej. Poniżej przedstawiony został opis potrzeb w podziale na poszczególne grupy mieszkańców, których one dotyczą.

Lp.	Grupa	Opis potrzeb
1	Rodzina	<ul style="list-style-type: none"> - Wspieranie rodziny to rodzaj usług społecznych, który zdecydowana większość mieszkańców uznaje za priorytetowy do rozwijania. - Wśród najczęściej wskazywanych przez mieszkańców potrzeb w <u>obszarze wspierania</u> rodziny znalazła się specjalistyczna pomoc udzielana przez psychologa, pedagoga i logopedę, specjalistyczne poradnictwo (prawne, psychologiczne, rodzinne) oraz organizowanie warsztatów/zajęć rozwijających zainteresowania. Co trzeci badany jest zdania, że należy organizować alternatywne formy spędzania czasu wolnego dla rodzin z dziećmi. - Z przeprowadzonych badań wynika, że znaczny odsetek mieszkańców byłby zainteresowany uczestnictwem w Klubie Rodzica, a także mediacjach rodzinnych (partnerskich, małżeńskich i międzypokoleniowych). terapii dla dzieci i młodzieży. - Pracownicy instytucjonalni przyznali, że jednym z głównych problemów występujących wśród rodzin jest rozpad więzi i relacji rodzinnych, brak umiejętności wychowawczych, problemy opiekuńczo-wychowawcze i niedoinformowanie w zakresie udzielanej pomocy. Z tego wynika potrzeba organizacji warsztatów podnoszących kompetencje rodzicielskie i wychowawcze. Za poszerzeniem oferty usług o rozwijanie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych opowiedziało się również wielu mieszkańców. - Znaczna część mieszkańców stwierdziła, że na terenie Gminy Miasto Koszalin należy organizować alternatywne formy spędzania czasu dla dzieci i młodzieży oraz większą liczbę działań profilaktycznych dotyczących uzależnień i przemocy.

2	<p style="text-align: center;">Osoby z niepełnosprawnością i/lub niesamodzielne, osoby starsze</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zdecydowana większość respondentów uznała, że wspieranie osób z niepełnosprawnością to rodzaj usług społecznych, który powinien być priorytetowo rozwijany i usprawniany. - Do zdiagnozowanych <u>obszarów, w których należy poszerzyć ofertę wsparcia</u> w tej grupie mieszkańców należą: zapewnienie rehabilitacji, wypożyczanie sprzętu rehabilitacyjnego, pomoc w czynnościach domowych, zmniejszenie poczucia izolacji (wolontariat/usługi sąsiedzkie), usługi opiekuńcze, doraźne wsparcie usługowe, specjalistyczna pomoc (psycholog, psychiatra, itp.) oraz organizowanie dowozu/transportu. - Wśród <u>usług</u> najważniejszych do realizowania dla tej grupy odbiorców respondenci wskazali: transport dla osób starszych (taksówka dla seniora), usługi porządkowe (mycie okien, porządkowanie nagrobków, usługa pralnicza), pomoc przy naprawie rzeczy codziennego użytku, wypożyczanie sprzętu rehabilitacyjnego, usługi pielęgnacyjne (np. mobilna pielęgnacja paznokci), szkolenia dla opiekunów faktycznych oraz szkolenia z zakresu pierwszej pomocy. - Przedstawiciele instytucji świadczących usługi społeczne również zauważają potrzebę organizacji dowozu dla tej grupy mieszkańców do instytucji działających na rzecz ich aktywizacji i rozwoju. - Podczas realizacji badań wskazano na potrzebę integracji z mieszkańcami. - Respondenci widzą konieczność promowania idei wolontariatu, między innymi ze względu na samotność i związane z tym problemy osób starszych. - Grupą osób szczególnie potrzebującą wsparcia są opiekunowie faktyczni. Z przeprowadzonych badań wynika, że opiekunowie są obciążeni fizycznie jak i psychicznie, co utrudnia załatwienie podstawowych spraw. Oczekują oni wsparcia w postaci kilkugodzinnej opieki nad osobą starszą lub z niepełnosprawnością lub niesamodzielną, pomocy psychologicznej oraz szkoleń w zakresie pielęgnacji.
---	---	--

3	Ogół Mieszkańców	<ul style="list-style-type: none"> - Podczas badań wyróżniono potrzebę informowania mieszkańców odnośnie dostępnej oferty usług społecznych. W opinii uczestników badań brakuje kampanii społecznych skierowanych do różnych grup mieszkańców. - Występuje potrzeba organizowania warsztatów edukacyjnych dla lokalnej społeczności zarówno jeśli chodzi o problem przemocy, uzależnień, promocję zdrowia, problemy osób z niepełnosprawnościami, starszych jak i problemy opiekuńczo-wychowawcze. - Z przeprowadzonych badań wynika, że należy zwiększyć dostępność dla mieszkańców do opieki psychologicznej, psychiatrycznej i terapeutycznej. - Zdecydowana większość badanych mieszkańców dostrzega potrzebę rozwoju oferty alternatywnych form spędzania czasu wolnego. - Uczestnicy badań zwracali uwagę na niewystarczającą liczbę wydarzeń i miejsc integrujących mieszkańców oraz niski poziom aktywności mieszkańców. Z tego wynika potrzeba organizowania działań integracyjnych oraz wydarzeń sąsiedzkich.
----------	-------------------------	--

CHARAKTERYSTYKA OSÓB OBJĘTYCH PROGRAMEM

W wyniku przeprowadzonej diagnozy potrzeb i potencjału społeczności lokalnej Gminy Miasto Koszalin w zakresie usług społecznych wyłoniono grupy mieszkańców, które objęte zostaną usługami społecznymi w Centrum Usług Społecznych w Koszalinie. Pierwszą grupą społeczną jest **rodzina**, natomiast drugą **osoby z niepełnosprawnością i/lub osoby starsze/niesamodzielne**. Działaniami wspierającymi w ramach funkcjonowania CUS w Koszalinie objęty zostanie również **ogół mieszkańców Miasta**.

Planowana liczba osób objętych Programem Usług Społecznych:

- 1500 mieszkańców Koszalina.

Poniżej przedstawiona została charakterystyka wyżej wymienionych grup, dokonana na podstawie przeprowadzonych wśród mieszkańców badań społecznych oraz analizy danych zastanych (dokumenty, sprawozdania, dane Głównego Urzędu Statystycznego).

RODZINA

Na przestrzeni ostatnich trzech lat zaobserwowano w Gminie Miasto Koszalin wzrost liczby małżeństw na 1000 ludności. Jednocześnie widoczny jest wzrost liczby wskaźnika rozwodów, co może świadczyć o kryzysach występujących w koszalińskich rodzinach. Ponadto, z analizy dokumentów i sprawozdań wynika, że z roku na rok coraz więcej rodzin objętych jest pomocą asystenta rodziny, a więc zapotrzebowanie na tego typu pomoc wśród koszalińskich rodzin jest znaczne.

Zauważalnym problemem wśród rodzin jest rozpad więzi i relacji, który wynika między innymi z migracji zarobkowych. Pojawiającymi się problemami w niektórych rodzinach są także bezradność opiekuńczo-wychowawcza oraz brak umiejętności wychowawczych. Na podstawie danych dotyczących pomocy społecznej można zauważyć, że większość rodzin, w których występuje bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych to rodziny niepełne lub wielodzietne.

OSOBY Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ/NIESAMODZIELNE/STARSZE.

W Koszalinie, podobnie jak i w całej Polsce obserwowane jest zjawisko starzejącego się społeczeństwa. Warto zaznaczyć, że udział mieszkańców Miasta w wieku poprodukcyjnym był w 2019 roku znacznie większy niż w całej Polsce. W Koszalinie kształtował się na poziomie 26,6%, natomiast według danych ogólnopolskich – 21,9%.

Z przeprowadzonych badań wynika również, że w Koszalinie zwiększa się liczba osób z niepełnosprawnością. Świadczą o tym zarówno dane zastane, jak i przeprowadzone badania społeczne. Coraz większa część społeczności lokalnej potrzebuje wsparcia w postaci usług opiekuńczych. W ostatnich latach wzrósł również udział osób z niepełnosprawnością zarejestrowanych jako bezrobotne w Powiatowym Urzędzie Pracy oraz ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych mieszkańców Gminy Miasto Koszalin.

Oprócz tego osoby starsze zamieszkujące Koszalin borykają się z samotnością. Problem ten nasiliła pandemia COVID-19, która spowodowała zamknięcie seniorów w swoich domach. Omawiając grupę osób starszych i z niepełnosprawnością należy wspomnieć również o ich opiekunach, którzy niejednokrotnie poświęcają swoje życie, by móc w pełni zaopiekować się osobą niesamodzielną. Jest to grupa osób bardzo obciążona trudnymi i czasochłonnymi obowiązkami związanymi z pielęgnacją osoby starszej lub z niepełnosprawnością.

Grupę osób z niepełnosprawnością uzupełniają również osoby niesamodzielne (okresowo lub trwale), które posiadają ograniczenia w codziennym funkcjonowaniu i wymagają często wsparcia najbliższych osób. Są to osoby, które nie posiadają orzeczenia o niepełnosprawności lub są w trakcie ubiegania się o orzeczenie.

OGÓŁ MIESZKAŃCÓW

Aktualna sytuacja demograficzna Miasta Koszalin jest niekorzystna z uwagi na systematyczny spadek liczby ludności oraz ujemny przyrost naturalny.

Zmiany w zakresie ekonomicznych grup wieku prezentują się podobnie jak w całej Polsce. Obserwowany jest stopniowy wzrost udziału osób w wieku poprodukcyjnym, przy jednoczesnym spadku osób w wieku produkcyjnym.

Z przeprowadzonych badań wynika, że mieszkańcy często posiadają niewystarczającą wiedzę nt. realizowanych form wsparcia i pomocy dostępnych w Mieście Koszalin.

Wśród mieszkańców dostrzegalny jest niedostateczny poziom tolerancji względem osób z niepełnosprawnościami oraz integracji międzypokoleniowej.

Ograniczeniem jest bez wątpienia niski poziom aktywności społeczności lokalnej. Są jednak grupy mieszkańców, aktywnie działających na rzecz społeczności lokalnej, które stanowią jednocześnie ważny potencjał do wykorzystania.

USŁUGI SPOŁECZNE REALIZOWANE W RAMACH PROGRAMU USŁUG SPOŁECZNYCH

W wyniku przeprowadzonej diagnozy potrzeb i potencjału społeczności lokalnej Miasta Koszalin w zakresie usług społecznych, Centrum Usług Społecznych w Koszalinie w ramach realizowanego projektu będzie świadczyło dla ww. społeczności usługi w ramach 2 pakietów usług:

- 1) **Pakiet RODZINA+**
- 2) **Pakiet POMOC+**

Pakiety usług społecznych są działaniami z zakresu:

- 1) wspierania osób niepełnosprawnych,
- 2) promocji i ochrony zdrowia,
- 3) wspierania rodziny.

Pakiety usług będą uzupełniane działaniami wspierającymi w zakresie organizowania i pobudzania aktywności społeczności lokalnej.

Pakiet RODZINA+

Lp	Nazwa i zakres usługi	Odbiorcy usługi	Zakres usługi w ramach ustawy z dnia 19 lipca 2019r o realizowaniu usług społecznych przez CUS/interwencji EFS/diagnozy	Tryb kwalifikowania	Uzasadnienie
1.	KLUB RODZINNY				
	warsztaty/szkolenie/zajęcia podnoszące kompetencje rodzicielskie i wychowawcze	Mieszkańcy Koszalina	1. Usługa społeczna z zakresu wspierania rodziny, 2. Zakres interwencji EFS: wspieranie rodziny.	wniosek wraz z oświadczeniem osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego albo opiekuna faktycznego	działania rekomendowane w obszarze wspierania rodziny na podstawie wniosków z przeprowadzonej diagnozy
	warsztaty/szkolenie/zajęcia dla dzieci i młodzieży (wczesna interwencja i profilaktyka uzależnień oraz zdrowotna)		1. Usługa społeczna z zakresu wspierania rodziny, promocji i ochrony zdrowia, 2. Zakres interwencji EFS: wspieranie rodziny, usługa zdrowotna.		
	prelekcje tematyczne z wybranymi specjalistami: dietetyk, ginekolog, pediatra, trener umiejętności społecznych i emocji itp.		1. Usługa społeczna z zakresu wspierania rodziny, promocji i ochrony zdrowia, 2. Zakres interwencji EFS: wspieranie rodziny, usługa zdrowotna.		
	opieka nad dziećmi (do lat 3) na czas prelekcji/zajęć będzie zapewniony animator		1. Usługa społeczna z zakresu wspierania rodziny, 2. Zakres interwencji EFS: opieka nad dziećmi do lat 3		
2.	MEDIACJE DLA RODZINY – wsparcie rodziny w zakresie rozwiązywania sporów, konfliktów				
	- partnerskie - rodzinne - międzypokoleniowe - sąsiedzkie	Mieszkańcy Koszalina	1. Usługa społeczna z zakresu wspierania rodziny, 2. Zakres interwencji EFS: wspieranie rodziny.	wniosek wraz z oświadczeniem osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego albo opiekuna faktycznego	według przeprowadzonej diagnozy 25,56% badanych osób byłoby zainteresowanych skorzystaniem z usług mediacji rodziny.
3.	WSPARCIE INDYWIDUALNE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY				
	- terapia psychologiczna - terapia logopedyczna - terapia dietetyczna - terapia wg indywidualnych potrzeb	Mieszkańcy Koszalina (do 18 roku życia)	1. Usługa społeczna z zakresu promocji i ochrony zdrowia oraz wspierania rodziny. 2. Zakres interwencji EFS: wspieranie rodziny, usługi zdrowotne.	wniosek wraz z oświadczeniem osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego albo opiekuna faktycznego	według przeprowadzonej diagnozy 38,57% badanych osób, byłoby zainteresowanych skorzystaniem z usług terapii dla dzieci i młodzieży

Pakiet POMOC+

Lp	Nazwa i zakres usługi	Odbiorcy usługi	Zakres usługi w ramach ustawy z dnia 19 lipca 2019r o realizowaniu usług społecznych przez CUS/interwencji EFS/diagnozy	Tryb kwalifikowania	Uzasadnienie
1.	WYPOŻYCZALNIA SPRZĘTU REHABILITACYJNEGO				
	<ul style="list-style-type: none"> - kompleksowa usługa wypożyczenia sprzętu rehabilitacyjnego (wypożyczenie, dostawa, montaż), wsparcie w zakresie podpisania umowy wypożyczenia; - pokrywanie kosztów w okresie do 3 miesięcy 	Mieszkańcy Koszalina: osoby niesamodzielne, z niepełnosprawnością, zamieszkujące samotnie/lub prowadzące gospodarstwo domowe z osobą powyżej 75 roku życia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Usługa społeczna z zakresu wspierania osób niepełnosprawnych, 2. Zakres interwencji EFS: wsparcie osób z niepełnosprawnością, opiekunów faktycznych, osób starszych. 	wniosek wraz z oświadczeniem osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego albo opiekuna faktycznego	działanie rekomendowane na podstawie wniosków z przeprowadzonej diagnozy. Według przeprowadzonej diagnozy 54,86% badanych mieszkańców uznało usługę wypożyczenia sprzętu rehabilitacyjnego za potrzebną
2.	„OPIEKUN SZYTY NA MIARĘ” – wsparcie dla opiekunów faktycznych				
	<ul style="list-style-type: none"> - szkolenie z zakresu pielęgnacji i opieki nad osobą niesamodzielną /niepełnosprawną; - wsparcie informacyjne dla opiekunów (gdzie uzyskać pomoc, w jaki sposób korzystać z dostępnych form pomocy); - wsparcie psychologiczne 	Mieszkańcy Koszalina: - opiekunowie faktyczni	<ol style="list-style-type: none"> 1. Usługa społeczna z zakresu promocji i ochrony zdrowia, wspierania osób niepełnosprawnych, 2. Zakres interwencji EFS: wsparcie osób z niepełnosprawnością, opiekunów faktycznych, osób starszych, usługi opiekuńcze. 	wniosek wraz z oświadczeniem osoby zainteresowanej	według przeprowadzonej diagnozy 32,74% badanych uznało usługę wsparcia opiekunów faktycznych za potrzebną
3.	Usługa „POMOCna Taksówka”				
	<ul style="list-style-type: none"> - kompleksowa usługa zapewnienia dojazdu niezbędnego z miejsca zamieszkania do placówki medycznej/rehabilitacyjnej wraz z asystą (w razie potrzeby), z wyłączeniem transportów medycznych, - kompleksowa usługa zapewnienia dojazdu niezbędnego z miejsca zamieszkania do urzędu wraz z asystą (w razie potrzeby), - jednorazowa usługa zapewnienia dojazdu w celu realizacji potrzeb duchowych 	Mieszkańcy Koszalina: <ul style="list-style-type: none"> - osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności, - osoby niesamodzielne, - dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności zawierającym wskazanie o konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby z związku z ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji, - osoby powyżej 75 roku życia, będące osobami samotnymi lub prowadzące gospodarstwo domowe z drugą osobą powyżej 75 roku życia 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Usługa społeczna z zakresu wspierania osób niepełnosprawnych, 2. Zakres interwencji EFS: wsparcie osób z niepełnosprawnością, osób starszych, opiekunów faktycznych, usługi opiekuńcze, usługi zdrowotne. 	wniosek wraz z oświadczeniem osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego albo opiekuna faktycznego	według przeprowadzonej diagnozy 60,99 % badanych uznało usługę zapewnienia transportu dla osób z niepełnosprawnością i starszych za potrzebną.

Pakiet POMOC+

Lp	Nazwa i zakres usługi	Odbiorcy usługi	Zakres usługi w ramach ustawy z dnia 19 lipca 2019r o realizowaniu usług społecznych przez CUS/interwencji EFS/diagnozy	Tryb kwalifikowania	Uzasadnienie
4.	Usługa „ZŁOTA RĄCZKA”				
	<ul style="list-style-type: none"> - pomoc przy drobnych domowych usterkach, niewymagających natychmiastowej interwencji, ani uprawnień 	<p>Mieszkańcy Koszalina:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności, - opiekunowie osób z orzeczeniem o niepełnosprawności zawierającym wskazanie o konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby z związku z ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji, - osoby powyżej 65 roku życia, będące osobami samotnymi, lub prowadzące gospodarstwo domowe z drugą osobą powyżej 65 roku życia 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Usługa społeczna z zakresu wspierania osób niepełnosprawnych, 2. Zakres interwencji EFS (wsparcie osób z niepełnosprawnością, osób starszych, opiekunów faktycznych, usługi opiekuńcze). 	wniosek wraz z oświadczeniem osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego albo opiekuna faktycznego	według przeprowadzonej diagnozy 57,70 % badanych uznało usługę pomocy przy naprawie rzeczy codziennego użytku dla osób z niepełnosprawnością i starszych za potrzebną
5.	MOBILNE USŁUGI PIELĘGNACYJNE				
	<ul style="list-style-type: none"> - usługa pielęgnacji paznokci (polegająca na skróceniu i oszlifowaniu płytki paznokci stóp/rąk) - usługa fryzjerska (polegająca na strzyżeniu/modelowaniu włosów) 	<p>Mieszkańcy Koszalina:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności, - osoby niesamodzielne 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Usługa społeczna z zakresu wspierania osób niepełnosprawnych, 2. Zakres interwencji EFS: wsparcie osób z niepełnosprawnością, opiekunów faktycznych, usługi opiekuńcze. 	wniosek wraz z oświadczeniem osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego albo opiekuna faktycznego	według przeprowadzonej diagnozy 39,91% badanych uznało usługi pielęgnacyjne dla osób z niepełnosprawnością i starszych za potrzebne.
6.	USŁUGI PORZĄDKOWE				
	<ul style="list-style-type: none"> - mycie okien (usługa obejmuje wyłącznie umycie szyby z obydwu stron, ram okiennych i parapetów) - usługa pralnicza (obejmuje pranie pościeli, ręczników, obrusów oraz przedmiotów gabarytowych – kołder, poduszek (z odbiorem i dowozem), - porządkowanie nagrobków (usługa dotyczy wyłącznie jednego grobu/nagrobka) 	<p>Mieszkańcy Koszalina:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności, - osoby niesamodzielne, - osoby powyżej 75 roku życia, będące osobami samotnymi, lub prowadzące gospodarstwo domowe z drugą osobą powyżej 75 roku życia 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Usługa społeczna z zakresu wspierania osób niepełnosprawnych, 2. Zakres interwencji EFS: wsparcie osób z niepełnosprawnością, 3. Usługi porządkowe wynikają z przeprowadzonej diagnozy – 60,54% respondentów wskazało ww. usługę społeczną jako potrzebną dla osób starszych i osób z niepełnosprawnością. 	wniosek wraz z oświadczeniem osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego albo opiekuna faktycznego	według przeprowadzonej diagnozy 60,54% badanych uznało usługi porządkowe dla osób z niepełnosprawnością i starszych za potrzebne.

DZIAŁANIA WSPIERAJĄCE
działania w zakresie organizowania społeczności lokalnej

Lp.	Nazwa działania	Odbiorcy	Cele działania
1.	PUNKT INFORMACYJNY ds. USŁUG SPOŁECZNYCH	Mieszkańcy Koszalina w tym: - pracownicy instytucji, organizacji, NGO, - przedsiębiorcy	- wstępna identyfikacja potrzeb i kierowanie do właściwego Zespołu, - informowanie o dostępnych usługach społecznych na terenie Miasta Koszalina, - pozyskiwanie informacji na temat potrzeb mieszkańców - wspieranie mieszkańców w zakresie kwalifikowania do korzystania z usług społecznych.
2.	PROJEKTY SOCJALNE	Mieszkańcy Koszalina	- wzmocnienie kompetencji i poprawa społecznego funkcjonowania odbiorców, - zwiększenie dostępności do zasobów i form wsparcia społecznego. Planowane projekty socjalne będą wchodzić w zakres m.in: - promocji i ochrony zdrowia, - wspierania osób niepełnosprawnych, - wspierania rodziny, - wsparcia osób starszych i osób w kryzysie bezdomności, - pobudzania aktywności obywatelskiej, - ochrony środowiska. Projekty socjalne wzmocnią działania w zakresie organizowania społeczności lokalnej.
3.	KLUB WOLONTARIUSZA	Mieszkańcy Koszalina	- integracja działań wolontarystycznych w zakresie wsparcia i pomocy na rzecz osób starszych/niesamodzielnych/samotnych, - aktywizacja lokalnej społeczności i wspieranie rozwoju wspólnoty samorządowej z wykorzystaniem jej potencjału (60% mieszkańców wyraziło chęć zaangażowania się w pomoc w formie wolontariatu, co stanowi o wysokim potencjale społeczności lokalnej).
4.	ALTERNATYWNE FORMY SPĘDZANIA CZASU WOLNEGO w tym; - warsztaty edukacyjne dla społeczności lokalnej, - imprezy integracyjne, - kampanie społeczne, - wydarzenia społeczne, - szkolenia z zakresu udzielania pierwszej pomocy.	Mieszkańcy Koszalina	- poprawa społecznego funkcjonowania, wzmocnienie więzi w tworzeniu wzajemnych relacji, - budowanie sieci oparcia i integracji społeczności lokalnej, - włączanie mieszkańców w proces współtworzenia inicjatyw sąsiedzkich.

WARUNKI I TRYB KWALIFIKOWANIA OSÓB ZAINTERESOWANYCH DO KORZYSTANIA Z USŁUG SPOŁECZNYCH OKREŚLONYCH W PROGRAMIE

Zakwalifikowanie do korzystania z usług społecznych określonych w Programie:

- 1) odbywa się na podstawie złożonego wniosku wraz z oświadczeniem o spełnieniu określonych w Programie warunków do korzystania z usług społecznych,
- 2) następuje w oparciu o warunki i w trybie wynikającym z Programu i nie wymaga wydania decyzji administracyjnej,
- 3) następuje z uwzględnieniem ograniczeń i limitów wynikających z budżetu przewidzianego na realizację Programu,
- 4) może zostać poprzedzone koniecznością złożenia dodatkowych dokumentów potwierdzających sytuację m.in. życiową, rodzinną, zdrowotną,
- 5) może zostać poprzedzone przeprowadzeniem rozeznania potrzeb przez koordynatora indywidualnych planów usług.

Odmowa zakwalifikowania do korzystania z usług społecznych następuje w drodze decyzji administracyjnej w trybie określonym w Kodeksie postępowania administracyjnego.

Informacje niezbędne do zakwalifikowania do skorzystania z usługi społecznej określonej w Programie:

I. Pakiet RODZINA+

- 1) dane osobowe wnioskodawcy, przedstawiciela ustawowego, opiekuna faktycznego;
- 2) wskazanie usługi z katalogu usług;
- 3) oświadczenie o spełnianiu warunków do uzyskania wsparcia pod odpowiedzialnością karną.

II. Pakiet POMOC+

- 1) dane osobowe wnioskodawcy, przedstawiciela ustawowego, opiekuna faktycznego;
- 2) wskazanie usługi z katalogu usług;
- 3) informacje o niepełnosprawności, niesamodzielności,
- 4) oświadczenie o spełnianiu warunków do uzyskania wsparcia pod odpowiedzialnością karną.

III. Działania wspierające:

- 1) działania dostępne dla ogółu mieszkańców.

Wzory wniosków oraz wzór indywidualnego planu usług społecznych wprowadzone zostaną Zarządzeniem Dyrektora Centrum Usług Społecznych w Koszalinie.

OPŁATY I ULGI ZA USŁUGI SPOŁECZNE

Program Usług Społecznych nie zakłada ponoszenia odpłatności za realizowane usługi w okresie jego obowiązywania tj. od 01.08.2021r. do 30.09.2023r. Realizowane dla mieszkańców Miasta Koszalina usługi finansowane będą w ramach projektu „Centrum Usług Społecznych Koszalin”, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020.

DANE OSOBOWE NIEZBĘDNE DO ZAKWALIFIKOWANIA OSÓB ZAINTERESOWANYCH DO KORZYSTANIA Z USŁUG SPOŁECZNYCH OKREŚLONYCH W PROGRAMIE

Pozyskiwanie i przetwarzanie danych osobowych wnioskodawców oraz osób korzystających z usług społecznych i członków ich rodzin odbywać się będzie na podstawie art. 6 pkt 1c i art. 9 pkt 2b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, w związku z ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych.

Pozyskiwanie i przetwarzanie danych odbywać się będzie w celu wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze, wynikającego z w/w ustawy (realizacji zadań dotyczących wybranych form świadczeń i/lub uczestnictwa w zajęciach w zależności od potrzeb).

Zakres danych osobowych koniecznych do kwalifikowania osób do uzyskania usług społecznych w ramach Programu obejmuje:

- a) dane osoby korzystającej z usług społecznych: nazwisko i imię, dane kontaktowe: adres zamieszkania, numer telefonu, adres mailowy, numer pesel, data urodzenia, niepełnosprawność, niesamodzielność;
- b) dane wnioskodawcy (przedstawiciela ustawowego albo opiekuna faktycznego osoby korzystającej z usług społecznych): nazwisko i imię, dane kontaktowe: adres zamieszkania, numer telefonu, adres mailowy.

ORGANIZACJA PROGRAMU USŁUG SPOŁECZNYCH I ETAPY JEGO REALIZACJI

Realizatorem Programu Usług Społecznych jest Centrum Usług Społecznych w Koszalinie. Zadaniem realizatora jest w szczególności m.in:

- 1) diagnoza potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych;
- 2) zaspokajanie bieżących potrzeb wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych;
- 3) realizacja programu usług społecznych, w tym kwalifikowanie osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych oraz opracowywanie i monitorowanie realizacji indywidualnych planów usług społecznych;
- 4) inicjowanie działań w zakresie integracji i wspierania wspólnoty samorządowej z wykorzystaniem jej potencjału (działania wspierające), w tym organizowanie działań wolontaryjnych, sąsiedzkich i samopomocowych, stanowiących uzupełnienie usług społecznych
- 5) opracowanie i wdrażanie standardów jakości usług społecznych.

Etapy realizacji Programu Usług Społecznych:

(z uwagi na realizację usług w ramach Projektu „Centrum Usług Społecznych Koszalin” etapy realizacji Programu Usług Społecznych są tożsame z harmonogramem Projektu)

ETAPY REALIZACJI PROGRAMU USŁUG SPOŁECZNYCH		Termin realizacji
ETAP I	Planowanie i organizacja usług społecznych: <ul style="list-style-type: none">- wypracowanie założeń do standardów usług społecznych;- wyłonienie wykonawców usług społecznych;- budowanie partnerstw w ramach współpracy międzysektorowej;- kwalifikowanie osób zainteresowanych usługami, rozpoznawanie indywidualnych potrzeb, opracowywanie indywidualnych planów usług społecznych;	01.08.2021r. - 30.09.2023r.
ETAP II	Świadczenie usług społecznych: <ul style="list-style-type: none">- koordynowanie realizowanych działań;- bieżący monitoring realizowanych usług społecznych;- testowanie założeń do standardów usług społecznych;	01.10.2021r. - 30.09.2023r.
ETAP III	Ocena realizacji Programu Usług Społecznych w zakresie świadczenia usług społecznych: <ul style="list-style-type: none">- analiza i ocena jakości świadczonych usług (standaryzacja);- monitoring w zakresie potrzeb i potencjału lokalnej społeczności	01.06.2022r. -31.12.2022r.
ETAP IV	Aktualizacja potrzeb społeczności lokalnej: <ul style="list-style-type: none">- aktualizacja potrzeb w zakresie świadczonych usług społecznych z uwzględnieniem potencjału lokalnej społeczności;	01.01.2023r. -30.04.2023r.
ETAP V	Informacja z realizacji Programu Usług Społecznych: <ul style="list-style-type: none">- opracowanie sprawozdania w oparciu o wyniki z monitorowania realizacji programu i ocena programu w oparciu o mierniki efektywności realizacji programu	01.10.2023r -31.01.2024r.

SPOSÓB MONITOROWANIA I OCENY PROGRAMU USŁUG SPOŁECZNYCH ORAZ MIERNIKI JEGO REALIZACJI

Realizacja Programu Usług Społecznych podlega monitorowaniu w terminach określonych w części dotyczącej organizacji Programu, w tym etapów jego realizacji. Monitorowanie polegało będzie w szczególności na analizie danych ilościowych (dane sprawozdawcze), jakościowych (ankiety, rozmowy) i finansowych gromadzonych w trakcie realizacji Programu.

Opis wskaźników i sposobu pomiaru:

1) wskaźniki ilościowe:

- a) liczba osób korzystających z usług społecznych; sposób pomiaru: wewnętrzna ewidencja wniosków/kwalifikacji;
- b) liczba usług społecznych określonych w katalogu usług; sposób pomiaru: Program Usług Społecznych;
- c) liczba zrealizowanych usług; sposób pomiaru: wewnętrzna ewidencja wniosków/kwalifikacji;
- d) liczba podmiotów realizujących usługi społeczne; sposób pomiaru: ewidencja zawartych umów/porozumień/zleceń;
- e) liczba partnerstw/porozumień międzysektorowych zawartych w związku z realizacją Programu Usług Społecznych; sposób pomiaru: ewidencja zawartych umów/porozumień;
- f) liczba indywidualnych planów usług społecznych; sposób pomiaru: ewidencja indywidualnych planów usług społecznych;
- g) liczba działań wspierających; sposób pomiaru: ewidencja działań/wydarzeń.

2) wskaźniki jakościowe realizowanych usług (w tym spełnianie standardów):

- a) poziom zadowolenia odbiorców usług; sposób pomiaru: ankieta zadowolenia;
- b) terminowość wykonanych usług; sposób pomiaru: ankieta;
- c) kompetencje osób realizujących usługi; sposób pomiaru: ankieta;
- d) dostępność usług w zakresie odpowiadającym potrzebom mieszkańców; sposób pomiaru: ankieta;
- e) czytelność i dostosowanie procedur udzielania usług, sposób pomiaru: ankieta.

Po zakończeniu realizacji Programu Usług Społecznych sporządzona zostanie informacja z realizacji Programu. Informacja udostępniana jest na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Miasta Koszalin oraz na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Centrum. Zakres informacji określa art. 6 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych.

BUDŻET PROGRAMU ORAZ ŹRÓDŁA JEGO FINANSOWANIA

Usługi realizowane w ramach Programu finansowane będą w ramach projektu „Centrum Usług Społecznych Koszalin”, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020.

Budżet Programu wynosi **1 205 615,00 zł**.

(Budżet programu obejmuje pakiety usług: RODZINA+, POMOC + oraz działania wspierające dotyczące organizowania społeczności lokalnej).

Środki finansowe przeznaczone na realizację usług w poszczególnych latach:

	2021r. (01.08.2021r.-31.12.2021r.)	2022r. (01.01.2022r.-31.12.2022r.)	2023r. (01.01.2023r.– 30.09.2023r.)
SUMA	151 124,00 ZŁ	600 496,00 ZŁ	453 995,00 ZŁ

UZASADNIENIE

Program Usług Społecznych w Gminie Miasto Koszalin będzie realizowany w ramach Projektu *"Centrum Usług Społecznych Koszalin"*, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020. Sposób, tryb oraz zasady tworzenia i realizacji Programu Usług Społecznych określa *ustawa z dnia 19 lipca 2019 roku o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych*. Jest to zadanie własne gminy o charakterze fakultatywnym.

Konieczność podjęcia uchwały w sprawie przyjęcia Programu Usług Społecznych wynika z zapisów wniosku o dofinansowanie projektu. Usługi społeczne określone w Programie Usług Społecznych stanowią odpowiedź na potrzeby mieszkańców Koszalina i wynikają z przeprowadzonej diagnozy potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych.

Realizatorem Programu Usług Społecznych będzie Centrum Usług Społecznych w Koszalinie, które zostanie utworzone poprzez przekształcenie Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koszalinie w Centrum Usług Społecznych z dniem 01 lipca 2021 roku